

Aktuárské vědy

Úvodní slovo k obnovení „Aktuárských věd“

Aktuárské vědy, Vol. 8 (1948), No. 1, 1–2

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/144707>

Terms of use:

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

ÚVODNÍ SLOVO K OBNOVENÍ „AKTUÁRSKÝCH VĚD“

Když jsme před 18 lety zahajovali vydání I. ročníku „Aktuárských věd“, položili jsme si za úkol seznamovati cizí odbornou veřejnost s vědeckými pracemi našich odborníků, propagovati použití exaktních matematických method ve vědách sociálních a v národním hospodářství, informovati o pokrocích aplikované matematiky dosažených v cizině a soustřediti publikační činnost v tomto oboru, pokud předpokládá vyšší stupeň matematického vzdělání.

Smíme snad s uspokojením konstatovati, že „Aktuárské vědy“ se čestně zařadily mezi časopisy věnované aplikacím matematiky a že došly uznání i v cizině. Německá okupace, která na čas téměř znemožnila svobodnou vědeckou a publikační činnost v českých zemích, přerušila i vydávání „Aktuárských věd“. Okruh redaktorů a spolupracovníků tohoto časopisu utrpěl za okupace velmi těžké ztráty; v tomto čísle přinášíme nekrology za dr Havlíka, dr Stránského, dr Poláka a dr Kollerta, kteří zahynuli jako oběti německého násilí.

Po návratu prof. Schoenbauma ožila myšlenka navázati na přerušenu tradici „Aktuárských věd“. K důvodům, které v roce 1929 vedly k založení našeho časopisu, přibýly závažné důvody nové. Obory aplikované matematiky dosáhly v posledních letech netušeného rozšíření a prohloubení, a to i tam, kde použití matematiky bylo dříve považováno za málo významné. Tak i v národohospodářské theorii je dnes důkladné matematické školení samozřejmým předpokladem pro vědeckou práci. Pokrok matematické statistiky a ekonometrie byl velmi urychlen vybudováním zvláštních vědeckých ústavů v několika cizích státech a založením mnoha nových vědeckých časopisů vysoké úrovně. Avšak také praktické použití nových theoretických objevů dosáhlo — zvláště v ekonometrii — v několika posledních letech nebývalého rozmachu, jak o tom svědčí článek R. Frische, otištěný v překladu v tomto čísle.

Ve srovnání s tímto rychlým a překvapujícím vývojem v některých cizích státech, byl u nás zdárně začínající vývoj aktuárské vědy těžce za-

sažen válkou a okupací. Obnovením tohoto časopisu chceme přispět podle svých sil k tomu, aby se naši pracovníci mohli opět zařadit do světového úsilí o vědecký pokrok, který je na tomto poli úzce spojen s pokrokem v hospodářské a sociální organisaci.

Naše odborná veřejnost byla po dobu okupace téměř bez styků s rychle se vyvíjející světovou literaturou. Hodláme proto v příštích číslech upozorniti na nejdůležitější práce vyšlé za války a pak ovšem sledovat v recensní části časopisu další vývoj, pokud to dovolí omezený rozsah časopisu.

Prosíme své přátele, aby nám pomohli pokračovat na cestě, kterou jsme nastoupili.

EDITORIAL

The cultural life of Czechoslovakia was deeply affected by the German invasion and occupation during the years 1939—45. Her friendly relations with other countries were severed, the press came under Nazi control, and the publication of the Journal „Actuarial Science“ (Aktuárské vědy) as well as many other periodicals was discontinued.

Its editorial staff was dispersed and brutally persecuted. The Editor-in-Chief, Dr. Emil Schoenbaum, Professor of Applied Mathematics at the Charles' University in Prague, went into exile and was active as Adviser to the Czechoslovak Government in exile and to the International Labour Office cooperating with the Governments of nearly all Latin American countries.

The Managing Editor Dr. Vilém Havlík was arrested for participation in underground activities, put into a concentration camp and died there in 1944. The Associate Editor Dr. Rudolf Polák perished as a victim of racial persecution, and Dr. Jaroslav Stránský, one of the contributing editors, former secretary of Professor Schoenbaum, was executed in the Terezin concentration camp in 1942. We especially regret the loss of Dr. Alfred Tauber, professor of Vienna University, and one of our principal contributors, who was executed in Oswiecim at the age of 76.

Many of our subscribers and readers became victims of Nazi persecution and we shall remember for ever all those who perished during that time of terrible oppression. Fortunately, some of our contributors, among them Dr. Ota Fischer, Dr. Jaroslav Podlipský and Dr. Antonín Zelenka returned home, after long detention in concentration camps. Many subscribers and friends were also interned.

Czech contributors to the review were for six years cut off from contact with abroad and were, consequently, unable to follow the developments of science in other countries. In spite of all these material and moral privations